

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Коберник О. М.

“21” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 02 ПЕДАГОГІКА ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література

Освітня програма Середня освіта (Мова і література (англійська, французька))

Робоча програма ОК 02 Педагогіка профільної школи для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література.

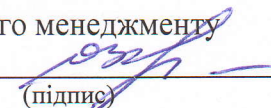
Розробники:

Коберник О.М. – завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, доктор педагогічних наук, професор кафедри;

Прищеп С.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 1 від « 21 » серпня 2020 року

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

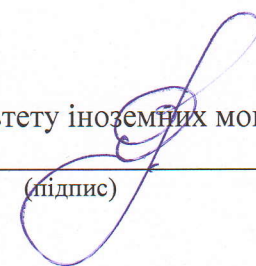

_____ (підпис)

(Коберник О.М.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «21» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

_____ (підпис)

(Казак Ю.Ю.)
(прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ІПБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ІПБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ІПБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ІПБ) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3 кр./90 год
Курс	1-й
Семестр	2-й
Кількість змістових модулів із розподілом:	3
Обсяг кредитів	3 кр.
Обсяг годин, у тому числі:	90
Аудиторні:	22
Лекційні	12
Семінарські / Практичні	10
Лабораторні	
Самостійна робота	30
Індивідуальні завдання	38
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка профільної освіти» є : засвоєння студентами концептуальних положень і теорій профілізації старшої школи; формування у них професійного досвіду здійснення освітнього процесу у профільній старшій школі з використанням інноваційних педагогічних технологій, набуття професійних компетентностей відповідно до вимог освітньо-професійної програми.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Педагогіка профільної освіти» є:

- *методичні* – розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічних явищ у старшій школі;
- *пізнавальні* – вивчення теоретичних основ профільної освіти;
- *практичні* – формування професійного досвіду використання інноваційних освітніх технологій у майбутній професійно-педагогічній діяльності в профільній старшій школі.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні володіти такими **компетентностями**:

ЗК 1. Здатність до ефективної міжособистісної та командної взаємодії.

ЗК2. Вміння аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти проблеми та виробляти рішення щодо їх усунення.

ЗК3. Вміння організувати самонавчання з високим рівнем автономності, здатність до самостійного опанування знань та розвитку вмінь.

ЗК4. Вміння проводити аналітичні дослідження, виявляти закономірності та зв'язки між сучасними процесами розвитку педагогічної та лінгвістичної науки.

ЗК5. Набуття навичок креативного та критичного мислення, відкритість до застосування набутих знань та сформованих компетентностей у широкому діапазоні можливих контекстів.

ЗК6. Навички планування та управління часом, уміння і здатність до розв'язання складних задач у широких контекстах.

ЗК8. Вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідну термінологію.

ЗК9. Здатність використовувати психологічні засоби навчання в організації взаємодії в освітній діяльності, вміння адекватно оцінювати власні здібності, навчальні можливості та індивідуально-психологічні особливості учнів, регулювати власні емоційні стани, вирішувати конфліктні ситуації.

ЗК10. Здатність застосовувати набуті знання в галузі освіти у практичній діяльності, оперувати науковою, лінгвістичною та методичною термінологією.

ФК 1. Здатність аналізувати й оцінювати кращі педагогічні досягнення в галузі методики навчання іноземних мов; застосовувати новітні засоби й технології у власній освітній діяльності..

ФК4. Здатність до управління навчальними процесами, які потребують стратегічного планування та локального застосування.

ФК5. Здатність використовувати різні форми контролю навчальних досягнень учнів.

ФК6. Здатність забезпечувати іншомовну освіту учнів.

ФК8. Здатність до реалізації професійно-профільованих знань і практичних навичок у власній освітній діяльності.

Очікувані результати навчання

ПРН 2. Наявність професійно-профільованих знань у галузі методики навчання іноземних мов, літератури, теорії і практики перекладу, педагогіки профільної школи.

ПРН5. Вміння забезпечити ефективний менеджмент колективу закладів загальної середньої освіти.

ПРН6. Вміння здійснювати рефлексію власної професійної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу;

ПРН 10.Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН11. Здатність систематично підвищувати свою професійну майстерність й автономно самовдосконалюватись.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання педагогіки профільної освіти

Тема 1.Сучасні тенденції розвитку закладу загальної середньої освіти

Законодавство України про реформування вітчизняної освіти. Концептуальні основи нової української школи. Закон України «Про повну загальну середню освіту» та його провідні положення. Структура сучасного середнього закладу освіти. Старша школа як профільна.

Тема 2. Компетентнісний та особистісно орієнтований підхід як основа розвитку сучасної освіти

Сучасні підходи до визначення змісту загальної середньої освіти. Компетентнісний підхід та його роль у визначенні змісту освіти. Поняття «компетентність» і «компетенція». Види компетентностей. Ключові компетентності. Особистісно орієнтований підхід та його реалізація в сучасному закладі освіти.

Тема 3. Профільна середня освіта - третій рівень повної загальної середньої освіти

Концепція профільної середньої освіти. Мета і завдання профільної середньої освіти. Види профілів. Шляхи реалізації профільної середньої освіти.

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання та виховання та їх впровадження у профільній школі

Тема 4. Сутність інноваційної педагогічної діяльності

Поняття про інноваційну педагогічну діяльність. Сутність інноваційних педагогічних технологій. Із історії становлення і розвитку педагогічних технологій. Етапи інноваційної педагогічної діяльності. Створення інноваційного простору вітчизняної

освіти. Інновації у профільній освіті.

Тема 5. Науково-теоретичні підходи вітчизняних педагогів до розробки нових педагогічних технологій

Теорія розвивального навчання Л.Занкова. Теорія формування прийомів засвоєння знань і навчальної роботи Д.Богоявленського і Н.Якиманської. Теорія навчальної діяльності Д.Ельконіна і В. Давидова. Теорія поетапного формування розумових дій П.Гальперіна і Н.Талізної.

Тема 6. Зарубіжний досвід інноваційної педагогічної діяльності

Філософія педагогіки Джона Дьюї. Педагогічна система Марії Монтесорі. Вальдорфська педагогіка. Педагогічна концепція Селестена Френе.

Тема 7. Сучасні системи навчання в процесі здобуття профільної освіти

Із історії становлення і розвитку систем навчання. Традиційна класно-урочна система навчання: переваги і недоліки. Модульно-розвивальна система навчання. Лекційно-семінарська система. Цикло-блокова система навчання.

Тема 8. Нові педагогічні технології в умовах профільного навчання

Проблемне навчання в умовах класно-урочної системи. Технологія програмованого навчання та її застосування в умовах уроку. Оптимізація навчальної діяльності. Індивідуалізація і диференціація навчальної діяльності учнів. Сутність проєктної технології. Види проєктів. Навчальне простування: сутність, види, процедура. Особливості організації проєктної діяльності в умовах профільної освіти.

Тема 9. Інтерактивна технологія навчання

Поняття інтерактивної технології. Умови реалізації інтерактивної технології в старшій школі. Характеристика інтерактивних форм і методів навчання.

Тема 10. Інноваційні технології особистісно орієнтованого виховного процесу

Проблеми сучасного виховання. Традиційні технології та методи виховання. Нова парадигма виховання. Особистісно орієнтований підхід у вихованні. Технологія колективних творчих справ. Проєктування виховного процесу. Проєктна діяльність старшокласників у позаурочній виховній діяльності.

Змістовий модуль 3. Основи освітнього менеджменту

Тема 11. Загальні питання управління та керівництва освітою і закладами загальної середньої освіти

Поняття про управління і керівництво. Принципи, функції та методи управління. Органи управління в освіті і ЗЗСО.

Тема 12. Керівництво діяльністю ЗЗСО

Поняття про керівництво ЗЗСО. Функціональні обов'язки керівників ЗЗСО. Контрольно-аналітична діяльність керівників ЗЗСО. Контроль за якістю освіти в школі.

Тема 13. Професійний розвиток та саморозвиток педагогічних працівників

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Форми професійного розвитку педагогів у школі. Діяльність центрів професійного розвитку педагогів. Вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 14. Фінансово-господарська діяльність у ЗЗСО. Основи документознавства у ЗЗСО

Фінансування ЗЗСО. Кошторис ЗЗСО. Заробітна плата вчителів. Санітарно-гігієнічні вимоги до закладу освіти. Вимоги до ведення шкільної документації.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усьог	у тому числі					усь	у тому числі			
		о	л	п	лаб	інд		с.р	ого	л	п

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні питання педагогіки профільної школи												
Тема 1. Сучасні тенденції розвитку закладу загальної середньої освіти	10	2	2		4	2						
Тема 2. Компетентнісний та особистісно-орієнтований підхід як основа розвитку сучасної школи	8	2	2		2	2						
Тема 3. Профільна середня освіта – третій рівень повної загальної середньої освіти	4				2	2						
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4		8	6						
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання та виховання та їх впровадження у профільній школі												
Тема 4. Сутність інноваційної педагогічної діяльності	8				2	4						
Тема 5. Науково-теоретичні підходи вітчизняних педагогів до розробки нових педагогічних технологій	8	2			2	4						
Тема 6. Зарубіжний досвід інноваційної педагогічної діяльності	4				2	2						
Тема 7. Сучасні системи навчання в процесі здобуття профільної освіти	6		2		2	2						
Тема 8. Нові педагогічні технології в	8	2	2		2	2						

умовах профільного навчання												
Тема 9. Інтерактивна технологія навчання	4				2	2						
Тема 10. Інноваційні технології особистісно орієнтованого виховного процесу	4				2	2						
Разом за змістовим модулем 2	42	4	4		14	18						
Змістовий модуль 3. Основи освітнього менеджменту												
Тема 11. Загальні питання управління та керівництва освітою і закладами загальної середньої освіти	6		2		2	2						
Тема 12. Керівництво діяльністю ЗЗСО	6	2			2	2						
Тема 13. Професійний розвиток та саморозвиток педагогічних працівників	6				2	4						
Тема 14. Фінансово-господарська діяльність у ЗЗСО Основи документознавства у ЗЗСО	6	2			2	2						
Разом за змістовим модулем 3	24	4	2	-	8	10						
ІНДЗ												
Всього годин	90	12	10		30	38						

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Сучасні тенденції розвитку та старшої профільної школи	2

2	Компетентнісний та особистісно орієнтований підхід як основа розвитку сучасної загальної с	2
3	Сучасні системи навчання в процесі здобуття профільної освіти	2
4.	Нові педагогічні технології в умовах профільного навчання	2
5.	Загальні питання управління та керівництва освітою і школою середньої освіти	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин
		Денна форма
1.	Сучасні тенденції розвитку закладу загальної середньої освіти	2
2.	Компетентнісний та особистісно-орієнтований підхід як основа розвитку сучасної школи	2
3	Профільна середня освіта – третій рівень повної загальної середньої освіти	2
4	Сутність інноваційної педагогічної діяльності	4
5.	Науково-теоретичні підходи вітчизняних педагогів до розробки нових педагогічних технологій	4
6.	Зарубіжний досвід інноваційної педагогічної діяльності	2
7	Сучасні системи навчання в процесі здобуття профільної освіти	2
8.	Нові педагогічні технології в умовах профільного навчання	2
9.	Інтерактивна технологія навчання	2
10.	Інноваційні технології особистісно орієнтованого виховного процесу	2
11.	Загальні питання управління та керівництва освітою і закладами загальної середньої освіти	2
12.	Керівництво діяльністю ЗЗСО	2
13.	Професійний розвиток та саморозвиток педагогічних працівників	4
14.	Фінансово-господарська діяльність у ЗЗСО. Основи шкільного документознавства у ЗЗСО.	2

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується в формі мікродослідження на базі одного із навчальних закладів. Оформляється у вигляді реферату.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Технологія навчання як дослідження.
2. Дослідити технологію організації групової навчальної діяльності школярів.
3. Дослідити технологію формування творчої особистості.
4. Розробіть 2-3 варіанти творчих ситуацій для конкретно обраної теми з розвивального навчання.
5. Дослідити проектну технологію.
6. Дослідити сугестивну технологію
7. Дослідити технологію саморозвитку.
8. Дослідити педагогічну технологію «Створення ситуації успіху».

9. Проаналізуйте систему планування та оцінювання навчальної роботи у школі С.Френе.
10. Дослідити еволюціонування в сучасну епоху усного і письмового спілкування. Охарактеризуйте роль інформації в сучасному суспільстві (за поглядами С.Френе).
11. Дослідити індивідуальність вчителя сучасної школи і освітні технології.
12. Технологія як наука про майстерність (історичні аспекти, сутність, особливості та класифікація).
13. Дослідити готовність педагога до інноваційної професійної діяльності як важлива професійна якість педагога.
14. Дослідити розвиток інноваційної поведінки педагога.
15. Дослідити інноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання.
16. Дослідити, як здійснюється управління інноваційною освітньою діяльністю.
17. Проаналізувати діяльність інноваційних закладів освіти в Україні.

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, ІНДЗ, підсумковий контроль) оцінюються кількісно відповідно до шкали, наведеної у «Положенні про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців».

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються традиційні та інноваційні методи навчання:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;
- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;
- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з навчальною книгою; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Для контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти та виявлення програмних результатів навчання використовуються методи усного, письмового та тестового контролю. Підсумкова оцінка виставляється як сумарна за роботу на практичних заняттях, поточного і підсумкового тестового контролю та оцінки за ІНДЗ.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, 90 – 100, відмінно	Здобувач вищої освіти має глибокі, міцні і системні знання про теоретичні засади педагогіки; нормативно-правову базу педагогіки; зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання та виховання	Здобувач вищої освіти самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних та лабораторних занять студент дотримується усіх вимог,

	<p>підростаючого покоління; вмє синтезувати знання по окремих темах; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p>	<p>передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.</p>
<p>Вище середнього, середній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре</p>	<p>Здобувач вищої освіти знає і може самостійно визначити зміст роботи, що пов'язана з вирішенням проблем навчання та виховання особистості; може синтезувати знання по окремих темах, давати точні формулювання. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p>	<p>Здобувач вищої освіти самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими навичками обґрунтувати творче застосування основних положень педагогічної теорії у майбутній професійній діяльності, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних та лабораторних занять студент може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки</p>
<p>Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо</p>	<p>Здобувач вищої освіти відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.</p>	<p>Здобувач вищої освіти може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє матеріал достатньою мірою.</p>
<p>Початковий, Fx, F 1 – 60, незадовільно</p>	<p>Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо педагогічних процесів. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.</p>	<p>Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.</p>

--	--	--

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання					ІНДЗ	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5			
15	15	15	15	15	15	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
69–74	D	
60–68	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Педагогіка профільної школи: навч. посібн. // За заг. ред. О. М. Коберника. / – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2016. – 284 с.
2. Концепція профільної школи // Управління освітою. – 2015. – № 5. – 3–7 с.
3. Закон України Про повну загальну середню освіту від 2019 року. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://kodeksy.com.ua/pro_zagal_nu_serednyu_osvitu.htm
4. Закон України "Про освіту. Київ. 5 вересня 2017 року, № 2145-VIII.
5. Нова українська школи // Освіта України. – 23 серпня 2016 р.
6. Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі. Наказ МОН № 1456 від 21.10.13. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/37784/

Допоміжна

1. Бондар В.І. Дидактика / В.І.Бондар. – К., Либідь, 2005. – 321 с.
2. Виховання особистості : у 2 кн. Кн.1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / І.Д.Бех. – К., 2003. – 210 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М.Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка : навч. посібник / І.В.Зайченко. – К., 2006. – 321 с.
5. Коберник О.М. Креативні технології навчання / О. М. Коберник. – Умань: Візаві, 2017. – 168 с.
6. Кузьминський, А.І. Педагогіка [Текст] : Підручник / А. І. Кузьминський, В. Л. Омеляненко – К. : Знання, 2007. – 447 с.
7. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка : навчальний посібник / Д.С.Мазоха та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.

8. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. : навчальний посібник. 3-є видання, доповнене / Н.Є.Мойсеюк, 2001. – 608 с.
9. Освітні технології : Навч.-метод, посібник / О.Пехота, А.Кіктенко, О.Любарська та ін. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
10. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Науково-методичний посібник. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
11. Щербань П.М. Прикладна педагогіка / П.М.Щербань. – К., 2002. – 172 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Наказ № 344/2013 від 25 червня 2013 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
2. Нова профільна школа – і для фізиків, і для ліриків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uhr.org.ua/nova-profilna-shkola-i-dlya-fizykv-i-dlya-lirykv/>
3. Формування мережі старших профільних шкіл – один із головних викликів реформи НУШ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/>